



Bir Buzağıda Çoklu Kongenital Anomali Olgusu

İbrahim YURDAKUL¹, Mustafa YALÇIN¹, Özhan KARATAŞ²

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi ABD, Sivas-TÜRKİYE

²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Patoloji ABD, Sivas-TÜRKİYE

Sorumlu Yazar: İbrahim YURDAKUL; E-posta: ibrahimyurdakul5858@hotmail.com; ORCID: 0000-0002-5696-5069

Atıf yapmak için: Yurdakul İ, Yalçın M, Karataş Ö. Bir buzağıda çoklu kongenital anomali olgusu. Erciyes Üniv Vet Fak Derg 2020; 17(3): 342-345.

Özet: Bu olgu sunumunda Simmental ırkı 2 günlük bir buzağıda karşılaşılan koksigeal agenezi, atresia ani et vulva, vaginal ektopi ile beraber seyreden çoklu kongenital anomali olgusunun tanısı ve sağaltım sonuçları değerlendirildi. Olguyu kuyruk, anüs ve vulvanın olmaması şikayeti ile kliniğimize getirilen 2 günlük Simmental ırkı bir buzağı oluşturdu. Yapılan klinik muayenede; kuyruk agenezisi, atresia ani et vulva ve buzağının dışkı ve idrarını perineal bölgede ektopik vaginadan köken alan yumuşak fluktuan bir kitlenin delinmesi sonucu yapmakta olduğu saptandı. Operatif olarak uzaklaştırılan kitlenin histopatolojik incelemesinde vagina mukozası ile uyumlu non-keratinize çok katlı yassı epitel belirlendi. Sonuç olarak; nadir olarak rastlanılan bu vakanın klinik pratiğe ve literatüre katkı sağlayacak nitelikte olduğu düşünüldü.

Anahtar kelimeler: Anomali, atrezia ani et vulva, buzağı, kaudal agenezis, kloaka oluşumu

A Case of Multiple Congenital Anomaly in Calf

Summary: In this case report, the diagnosis and treatment results of multiple congenital anomalies accompanied by coaxial agenesis, atresia ani et vulva, vaginal ectopy in a 2-day-old Simmental calf were evaluated. Our case is composed of a 2-days old simmental calf brought to our clinic with the complaint of absence of tail, anus and vulva. Clinical examination revealed tail agenesis, atresia ani et vulva. It was also detected that the calf was excreting stool and urine in the perineal region as a result of perforation of a soft fluctuant mass originating from the ectopic vagina. Histopathologic examination of the operatively removed mass revealed non-keratinized multilayer squamous epithelium consistent with vaginal mucosa. As a result, we think that this case, which is quite interesting, will contribute to clinical practice and literature.

Key words: Anomaly, atresia ani et vulva, calf, caudal agenesis, cloacal formation

Giriş

Doğumdan sonra vücudu oluşturan her türlü yapı ve organlarda fonksiyon bozukluğu şeklinde görülen kusurlar kongenital anomali olarak tanımlanmaktadır (Bademkiran ve ark., 2009; Abdel-Hakim ve Aref, 2012). Kongenital anomaliler çiftlik hayvanlarında nadir görülmesine rağmen ekonomik olarak önemli kayıplara yol açması ve kalıtsal olarak yeni nesillere aktarılması sebebiyle büyük önem arz etmektedir (Belge ve ark., 2000). Evcil hayvanlarda kongenital anomalilere oldukça sık rastlanmasına rağmen çoklu kongenital anomalilere sayıca az rastlanıldığı bildirilmektedir (Bademkiran ve ark., 2009; Demiraslan ve ark., 2014; Yayla ve ark., 2017).

Kongenital anomalilerin sebebi kesin olarak bilinmemektedir ancak; embriyogenezis veya fetal gelişiminin çeşitli evrelerinde genetik, çevresel veya genetik çevre etkileşimlerine bağlı yaygın olarak oluşabileceği belirtilmektedir (Newman ve ark., 1999; Yurdakul, 2019). Ayrıca beslenme bozuklukları, stres faktörleri, hatalı damızlık seçimi, gebelik döneminde embriyo gelişimi için zararlı olan çeşitli ilaçların kullanılması ve gebeliğin erken tanısı amacı ile uygulanan rektal pal-

pasyonun etkili olacağı ifade edilmektedir (Alkan ve ark., 1997; Belge ve ark., 2000; Atiba ve Farrag, 2016).

Bu olgu sunumunda; 2 günlük Simmental ırkı bir buzağıda şekillenen çoklu kongenital anomalilerin tanısı ve uygulanan sağaltım sonuçlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Olgu Tanımı

Bu olgu sunumunun materyalini; Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı kliniğine kuyruk, anüs ve vulvasının olmaması şikayeti ile getirilen 2 günlük, 25-30 kg arasında Simmental ırkı bir buzağı oluşturdu. Yapılan klinik muayenede buzağının perineal bölgesinde yumuşak ve hafif fluktuan kıvamda bir kitlenin olduğu, buzağı sahibinin bu fluktuan kitleyi uç noktasından kesici bir alet ile delmesi neticesinde buzağının ürinyasyon ve defekasyonunu fluktuan kitlede sonradan şekillenen fistül aracılığı ile yaptığı tespit edildi (Şekil 1).

Doğusal çoklu ürogenital sistem anomali tanısı konan olguya cerrahi olarak operasyon yapılmasına karar verildi. Operasyon bölgesinin gerekli rutin hazırlıklarını takiben intramusküler olarak 0.2 mg/kg dozunda kullanılan Ksilazin HCl (Rompun®, Bayer) ile

sedasyon sağlandıktan sonra operasyon masasına ventro-dorsal pozisyonda yatırılan buzağının operasyon bölgesine 15-20 ml Lidokain (L-Anestin®, Alke) ile infiltrasyon anestezisi uygulandı. Anomali olarak kabul edilen kitle dip kısmından uç kısmına doğru sıvazlanarak kitle içeriği fistül ağzından böbrek küvet içerisine boşaltıldı. Boşaltılan içeriğin dışkı ve idrarla karışık olduğu görüldü. Operasyon bölgesinin aseptis-antisepsisini takiben bölge steril örtülerle sınırlandırıldı. Bölge operasyon için hazır hale getirildikten sonra aseptik koşullarda fistül ağzı barsak pensi ile kapatıldı (Şekil 2). Perineal bölgede belirlenen kitlenin dip kısmına sirküler bir şekilde ensizyon yapıldı ve deri altı bağ dokuları küt diseksiyonla ayırt edilerek bölgeye ulaşıldı. Kitlenin lümenli yapısından dolayı vagina olabileceği düşünüldü ve bu lümenli yapısında dorsalde rektum ile birleşerek kloakal bir yapı oluşturduğu tespit edildi. Operasyonda dorsalde yer alan kloakal yapıya herhangi bir müdahalede bulunulmaksızın bölgede oluşan kitle ekstirpe edildi. Daha sonra açığa çıkan lümenli yapı basit ayrı dikişler ile bölgedeki kaslara dikildi. Kitle bölgesindeki kas ve deri karşı karşıya getirilerek bölge kapatıldı ve operasyon tamamlandı (Şekil 3).

Operasyonla alınan kitle 48 saat formaldehit çözeltisinde bekletildikten sonra trimlenip alkol ve ksilen serilerinden geçirilerek parafinde bloklandı. Bloklanan dokulardan mikrotomda 5'er mikron kalınlığında lam



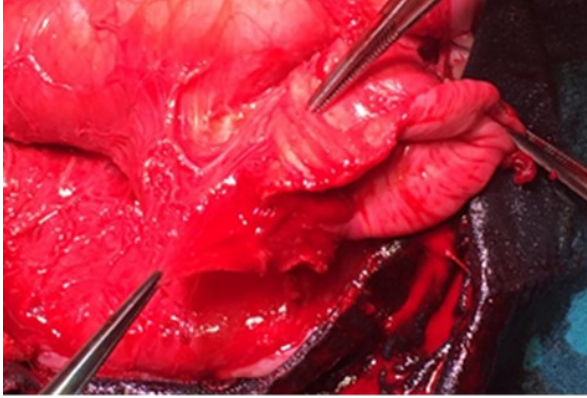
Şekil 1. Olgunun klinik muayenedeki görünümü

üzerine kesitler alınarak Hematoksilen-Eozin (HE) ile boyandı ve histopatolojik olarak değerlendirildi. Alınan doku örneğinin histopatolojik incelenmesi sonucunda mukozanın non-keratinize çok katlı yassı epitel ile döşeli olduğu ve epitel dokunun altında bez yapısı bulunmayıp bol miktarda kan damarı tespit edildi. Dokunun mikroskopik görüntüsünün vajinal dokusu ile uyumlu olduğu belirlendi (Şekil 4).

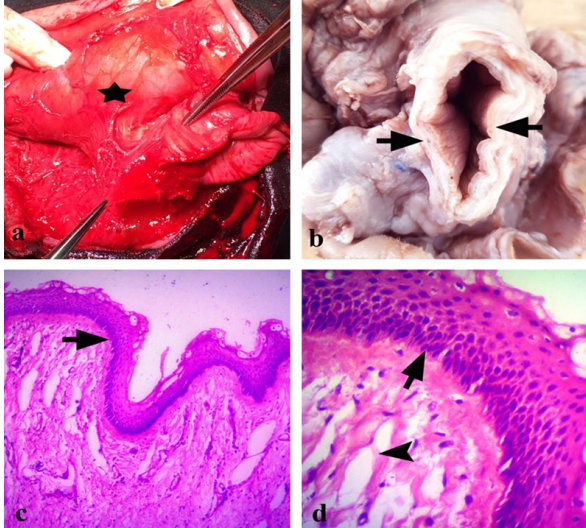
Operasyon tamamlandıktan sonra hayvan sahibine postoperatif 7 gün süreyle 2 ml / 25 kg parenteral olarak penisilin+streptomisin (Reptopen S, CEVA-DIF) ve operasyon yaralarına da lokal antiseptik uygulamalarının yapılması önerildi. Olgunun durumu hakkında postoperatif 1 ay süreyle hasta sahibinden alınan bilgiler doğrultusunda hayvanın ürinyasyon ve defekasyonunu sorunsuz bir şekilde bu kloakal yapıdan yaptığı ve buzağının genel durumunun iyi olduğu öğrenildi (Şekil 5).



Şekil 2. Dışkı ile bulaşık fistülleşmiş kloakal kitlenin preoperatif görünümü



Şekil 3. Kitle ekstirpe edildikten sonra ektopik vaginal yapı



Şekil 4. a. Kapalı olan anüs bölgesi (yıldız), **b.** Alınan kitlenin oluşturduğu kloaka bölgesinin formaldehit tespitinden sonraki kesit yüzü (okların sınırladığı alan), **c.** Non-keratinize çok katlı yassı epitel ile döşeli mukoza (ok), HE, X10, **d.** Çok katlı yassı epitelin bazal membranı (ok) ve epitel altındaki kan damarları (ok başı), HE, X40



Şekil 5. Olgunun postoperatif görünümü

Tartışma ve Sonuç

Kongenital anomalilerin sıklıkla kas-iskelet, sindirim ve santral sinir sistemini az sayıda ise ürogenital, göz ve deri defektlerini içerdiği belirtilmektedir (Pamuk ve ark., 2010). Çiftlik hayvanlarında artrogripozis, hidro-sefali, kist dermoid, atresia ani ve atresia rekti, atresia ani, atresia ani ve rektovaginal fistül, arkür, bülütür, göbek fitki ve kongenital damak yarığının en sık karşılaşılan anomaliler olduğu bildirilmektedir (Belge ve ark., 2000; İşler ve ark., 2016). Evcil hayvanlarda kongenital anomalilere sayıca çok rastlanmasına rağmen, multiple kongenital anomalilere oldukça az sayıda rastlanıldığı belirtilmektedir (Krishna ve ark., 2009; Demiraslan ve ark., 2014). Cerrahi kliniğimize ilk kez çoklu ürogenital sistem anomalili bir olgunun gelmesi multiple kongenital anomalilere çok az sayıda rastlanıldığını doğrulamaktadır.

Kliniğimize getirilen bu olguda kaudal agenezis, atresia ani ve vulva, kloaka oluşumu ve vaginal ektopinin bir arada görülmesinden dolayı olguya doğmasal çoklu ürogenital sistem anomalisi tanısı konuldu. Sunulan bu vakada ektopik vaginadan oluşan ampulvari bir kese içerisinde kloakal kanaldan gelen dışkı ve idrar karışımı kitle içerisinde birikerek kitlenin zamanla büyümesine, yumuşak ve fluktuan olmasına neden olduğu düşünüldü. Ayrıca buzağının perineal bölgesindeki ampulvari fluktuan kitlenin uç kısmındaki fistül aracılığı ile ürinyasyon ve defekasyonunu yaptığı ve perineal bölgenin yer yer dışkı ile bulaşık olduğu görüldü. Operasyon ile alınan ampulvari kloakal kitlenin histopatolojik muayenesinde vagina mukozası ile uyumlu non-keratinize çok katlı yassı epitel dokusu ile döşeli olduğu ve bez yapılarına rastlanmadığı ve

çok sayıda kan damarı bulunduğu tespit edilmiş olup olguya ektopik mega vagina tanısı da konmuştur. Sonuç olarak çoklu kongenital anomalilere çok az sayıda rastlanmasına karşın olguların çoğunun tedavisinin zor olmasından ve çoğunlukla ölümlü sonuçlanmasından dolayı bu tür olguların erken tanı ve erken cerrahi sağaltım ile uzun süre yaşamlarını devam ettirebileceği ve ekonomik kayıpların en aza indirilebileceği sonucuna varılmıştır.

Kaynaklar

- Alkan İ, Ağaoğlu ZT, Gençcelep M, Altuğ ME. Melez buzağıda megasekum, atresia koli, parsiyel kolon agenezis'i ve megakolon olgusu. *Vet Cer Derg* 1997; 3(2): 63-6.
- Abdel-Hakiem MAH, Aref NM. Prospective study on ano-rectal anomalies in neonatal farm animals. *J Vet Adv* 2012; 2(12): 595-604.
- Atiba AS, Farrag FA. Comparison between colostomy and coloanal reconstruction technique for colonic atresia in calves. *Alexandria J Vet Sci* 2016; 48: 27-33.
- Bademkiran S, İçen H, Kurt D. Congenital recto vaginal fistula with atresia ani in a heifer. *YYÜ Vet Fak Derg* 2009; 20: 61-4.
- Belge A, Gönenci R, Biricik HS, Ormancı S. Buzağılarda doğumsal anomali olguları. *YYÜ Vet Fak Derg* 2000; 11(2): 23-6.
- Demiraslan Y, Aslan K, Gürbüz İ, Özen H. Simental bir buzağıda görülen çoklu konjenital anomaliler. *Kafkas Univ Vet Fak Derg* 2014; 20(4): 629-32.
- İşler CT, Altuğ ME, Gönenci R, Aytakin İ. 2005-2009 Yılları arasında Bolu bölgesinde buzağılarda tespit edilen anomali olgularının değerlendirilmesi. *Harran Üniv Vet Fak Derg* 2016; 5(2): 100-4.
- Krishna H, Prasad VD, Rao M. Agnesis of vulva and terminal urethra with atresia ani et recti in a buffalo calf. *Buffalo Bulletin* 2009; 28(4): 165-7.
- Newman SJ, Bailey TL, Jones JC, DiGrassie WA, Whittier WD. Multiple congenital anomalies in a calf. *J Vet Diagn Invest* 1999; 11: 368-71.
- Pamuk K, Korkmaz M, Sarıtaş ZK, Orhan İÖ. Simental ırkı bir buzağıda hypospadiasis ve urogenital anomali. *Kocatepe Vet J* 2010; 3(2): 39-42.
- Yayla S, Kılıç E, Özen H, Baran V, Aydın U, Karakurt E. Simental ırkı bir buzağıda çoklu ürogenital sistem anomalisi, *Harran Üniv Vet Fak Derg* 2017; 6(1): 95-8.
- Yurdakul İ. Clinical and treatment evaluation of congenital intestinal atresia cases in calves. *Van Vet J* 2019; 30(1): 31-6.